

עין משפט
ורמז

ס:

במה אשה פרק ששי שבת

מסורת הש"ס

לא אשכחתי אדם כי מקחו
שקצו ג.
לא ב ג מתי"ו טי מה'
שנת הלכה ב:

רב נסים גאון

אפי' לוי הגניא בר עקיבא
דאמר לא אסור אלא בירדן
וספינה וכמשה שיהיה
זה המעשה עיקרו (במעשה)
(במסכת) חגיגה כ"ג חזק
קריש וד' גו ויבכמות
בפרק השני (שהלכות) דא
ובעלה למינות הים שלום
כינו לבניה וד' וד' וסו סאי
משה שיהיה דאמר רב
יודא אמר רב עשה
בארם אתר שהיה מעביר
יורה אמר רב עשה
זוהי וסו וסו וסו וסו וסו
כירי ובספינה, ומצא כות
מת תחוב בקרקעית של
ספינה, באותה שעת אמרו
לא ישא אדם מי חטאת
ואפי' חטאת ויבכמות דא
ובספינה, לא בירדן בזמן
שאין בירדן מים, דבימי
בני ישראל משה אמר ר'
אמר סמי החשיב שלא ירו
אומרים איש פלוני נספק
סנדלו ותלואו בבית שחיו.

רבינו הגנאל

ואסקינא בסנדל סומרי
אחר שבת ואחר ירידת
אסור וירושלם רבבי כי יוריש
נינה, הא דר' חנינא בן
עקיבא דאמר לא אסור אלא
בירדן ובספינה, ובמעשה
שהיה מפורש ביבמות פרק
האשה שהלכה היא ובעלה
למינות הים, מעשה שחזר
שהיה מעביר בו חטאת
ואפי' חטאת בירדן ובספינה
ונמצא כות מת תחוב
בקרקעית של ספינה,
באותה שעת אמרו לא ישא
אדם מי חטאת אסור ליה
רבינו בירדן ובספינה,
(וערך לעין) ההם כדי
שיחזרו לן המסמרות היבש.
ק"ל סנדל המסומר, ולא
אסור לני מותר, רב
יודא אמר שמואל, הא
דיקא אשכחתי לאוקומה,
דאמרין וכמה לני דשרי,
אין אסור לני במאן
ובי יתאן ודי בחיטיותיו,
ר' חנינא אמר ג' טיבן
וג' כמאן ודי בחיטיותיו,
וכי' חנינא ק"ל, דר'
יודא לבי ר' חנינא תלמידי
הוא, והא דאמר ליה אמרי
לרבה בר בר חנה אתון
תלמידי דר' יוחנן, אתון
עבדו בר יוחנן, לאו משום
דהלכה בר יוחנן אלא
משום מבחריה דר' יוחנן
ביותר מחמש נהניו בו
אסור, דבריהם המותרים
ואחרים נהניו כהן אסור
אין אהר רשאי לתמונ'
במיתיה, אורי' אבי בני
קם ליה בר חנינא רישע
מותר, והא דקתני ר'
מתיר עי' ר"ג, כמותה הוא,
וכמו שניטל עיקרו לרבה
הכל, ור' חייא מתיר בה
הרבה, במורה אסור כ"ב,
במסמרותא אסור כ"ד,
תפיר למשל במכנים שיי'
משום דהו' ליה מנעל,
ואמרו גזרו רבנן, אמנעל
לא נהניו, כמין כלבוס מותר,
אמר רב ששת חיפיהו נהניו
במסמרות כד' שלא היא
קרקע אולם מנעו מותר,
נינה כוונה דרב ששת לא
נינה האיש במסמרות מסומר
כ"ו, וישי' בו מבית לבית
לא, ולא בירדן בזמן שאין
ברגלו מטה, וירושלם אמר
ר' בא מפני חשד שלא
יאמרו איש פלוני נספק
סנדלו ותלואו בבית שחיו.

אין בין יו"ט שבת ב', ואע"פ דכ"פ משלין (כ"ה דף לו, ושם)
ולקמן כ"פ כל הכלים (דף קכד, ושם) מוקמין לה ככ"ט
דלא ככ"ה הא אמרי מתוך שהותרה הכערה ללוך הותרה נמי שלא
ללוך מ"מ דמי טפי יו"ט לשבת הואיל ולא שריא שאר דברים אלא
מטעם שהותרה ללוך אולם נפש:
השתא המש שרינו ב', בפרק
קמח דסוכה (ד' כ: ושם)
גבי רבי יהודה מכשיר עד ארבעים
וחמשים אמה לא פריך השמח המשים
מי' וכן ברש"א ע"פ (במכות דף גו,
ושם) גבי אכל חמשים אומרים משהה
אדם עם אשתו אפילו שמים ושלא
שנים בלא כוונה ונראה לר"י דכל
היכא דפשיטא ליה דעבי למימר אפי'
טובא לא פריך אלא הכא ליהא לפרושי
ד' וי' אפילו טובא דא"ל המרתה
סנדל המסומר וכן בפרק גנות מומים
(גדה דף לו, ושם) פריך (גזין) וכמה
היא קישויה ר' מאיר אומר אפילו מ'
וי' ויס' דליכא למימר אפילו טובא דלין
סנדל שמשך דס קישוי מיום מחילת
עוברה ומשמע ליה בכל הני דשיעורא
נמלא דוקא ולהכי פריך דלימא
שיעורא בתרא ולא לימא שיעורא
קמח ולקמן בפרק מפנין ד' וי' קופות
(דף קטו) פריך נמי השתא חמש
שרי ד' כו' משמע ליה דטפי לא
שרינן משום טורח שבת ומשני רב
תקפא ד' מאלו קטן חמש מאלו
גדול ושמאל משני ד' וי' אפילו טובא
כדלמרי אינשי דסגרי אפילו טובא מלי
לפנות ובלבד שלא יגמור את האולר
פי' קרקעית האולר משום אשווי
גומות ודלמאן התם וד' דבפרק
מיוק יונק והולך אפילו ד' וי' שנים
ולא פריך אף על גב דהו' דוקא
מדפריך התם מחילתו על כתפו
ומשני ארזי וארזי מד שיעורא וי"ל
הא כמותה של כנראה ויא דלמרינן
בפרק הרושע (הולין דף קנ"ג) כהן טבא
שמים וג' שנתה פטור מן המתנות
מילין וילין מייב' צמתות אומר
ר"י דנקט שמים לרבי דאית ליה
בהבא על יצמנו (בבבא דף סד):
דבמרי יזמני הוא חזקה וג' (לרשב"ג):
דענד

משלחין כלים צי"ט בין תפורין בין שאינן תפורין (א) אבל לא סנדל המסומר ולא מנעל
המסומר. אלא לאו זר מעליה צי"ט הוא דהא קמי' התם כל
שנאומין צו צי"ט משלחין אותו: איכא כינופוא, שאין עושין מלאכה
ונקבצין לבתי נכסיות ולבתי מדרשות כי יהיה מנעלה דהוה כינופוא:
דאיסורא, בעשיית מלאכה: **ואפילו**
לרבי חנינא בן עקיבא, בפרק חומר
קדש (ט' ג' ושם) מי מטילת ואפי'
מטילת בירדן ובספינה שנמלא כות
מן המה מחוב בקרקעיה של ספינה:
ו' ונטמאו וקאמרי רבנן דגזרו שלא
יעביר אדם מי מטילת בספינה ולא
על הגשר ולא ישיט על פני המים
אחד ירדן ואחד שאר נהרות ופליגי
ר' חנינא ואמר לא אסרו אלא בירדן
ובספינה ולא גזרו ושאר נהרות
דגזריה שגזרו מחמת המלואע אין
להם לגזור אלא מעין המלואע:
דשאני משאר נהרות, ברוחב או
צומק: **אלא לחוק**, שמסמרותיו
נעשו לחוק העקב שקורין שול"ה עם
הפתח שקורין אינפיני"ה אלא לני
מותר דלא גזרו אלא מעין המלואע
והנהו לחוק היו כסמם מסמרים
דסנדל: **שמים מלאן**, לז' מילין אחד
כדלמא לז' האלכזרה ואחד לז'
עקיבו ושמים מלאן לז' פנימי לעבר
בין הרגלים: **טרסיוסוי**, רלוטומו:
סנדל הנוטה, שמתחן שלו אינו שוה
שעב מלד זה ודק מלד זה ושדירות
נוטה לז' הדק זרין לא הגביה שיהא
שוה לז' דענגדו: **אפוס**, שם חכס
זכנו של ר' רחבה דפומבדיתא הוה:
ספרו מכפנים, שנתן מנעל של עור
לפנים מן הסנדל, פתרו פורדרי"ץ
בלע"ז: **מוסר**, שמעתי מרבי יוחנן
ועומא לא ידענא: **מוסר**, למכר
מסמרים מנחין: **עשאו**, למסמר
כמין כלבוס בלע"ז טיפילי"ץ שני
ראשין חדין וכפופין (ועדן שני ראשים
בען כדלמרי' כסוטה (י"ט): כלבוס לא
כדול מעלין לו לחוק פיה: **מוסר**,
הואיל ונשתנה משאר מסמרים דלא
גזרו אלא מעין המלואע: **מיסור**,
מלמטה: **אבל מעלעלין אותו**, דתורת
כלי עליו: **מוסר**, דלימא אחי לנעולו:
נשרו רוב מסמרותיו כו', לקמן מפרש
לה: **מוסר**, הואיל ונשתנה מנעו שהיה
דמעין המלואע גזרו: **עשאו**, לראש
מסמר רחב כמין טס או שעשאו חד
כמין יחד: **אע"ג דאיספאל טובא**,
שיהיו מעוטו: **שנגממו**,
מלמטה ורשמו יכר בתוך העץ
אפילו טובא דהא מינכר שאינו
כברייסו: **שנקרו**, לגמרי שאין יכר
שהיה צו יסר ד' או ה' (אין) טפי לא
ליו"ה ולשון חכירו איפכא: **נוטה שאני**,
שטולן לריכין לו להשוותו ואין אחד
מהן לחוק: **השפא דאפוס להכי**, לחלק
בין נוטה לשאין נוטה: **לרבי יוחנן**
נמי, דקפרכת לעיל מינה ואמרת דלמר
כמאן איכא נמי לתרוי' לעולם כרבי
נתן ונוטה שאני דהתם ממיר עד שבע
אזל אין נוטה ה' ומו' לא: **מספכרא**
עומא, דאסור לנטול שמה יעלנו:
ככלאי שרי איסורי, דר' מיא מנבל
הוה כדלמרינן ברכו"ה עלו ר' מיא
וגזרו ויסדוה: **עד דאפא**, רבי מיא
לסורא חסר (הר"ן), דומה אלל דומה:
הא

(א) כהן י"ב (ב) הי"ל מ"ו
(ג) (כחשנה לטול) (ד) ככ"י
הנולד בן עקיבא, (ה) (ומי'
סיה פ"ח) ימות קמי' חגיגה
כ"ג, (ו) לקמן פ"ח קול' מיליה
ז' כ"ה ט"ו, (ז) (ומי'
דמע"ל) מילין, (ח) סה'
(ט) (ומי' פ"ח) ומי' יומא
פ"ד, (י) (שם) ע"ש, (יא)
(יב) (וכמה ט' יסודין),
(יג) (ומי' ג"ג, ט) (וסודין)
(יד) (ט' ודף כ"ג, ט) (וישי'
משי' עידינן ג' דיה עד
יומא) יומא כ"ג דיה שמי'
(טו) (וכמה ט' דיה עד יומא)
ממות, (טז) דיה שמי' דף ט'
דיה רבי ישיב' ומי' בית
פ"ט, דיה שפא ומי' דיה
ז' דיה ארבעים,
הגרות הב"ה
(א) ג"כ אמר ליה רב אשי
ולא: (ב) (שם) מלמטה מותר
עשאו מתי' עם כ"ל ויחית
מתי' כלבוס או נחמין:
גליון הש"ס
רש"י ד"ה ואפי' ליה ב' ב'
העליון של העגל,
ומהו' ג' מילין טי' דיה מי'
השתא:
לעזי רש"י
שול"ה, מילין,
אינפיני"ה, פתח והגזיר
העליון של העגל,
מורדרי"ץ (מורדרי"ץ),
מסמר,
טיפילי"ץ, קרם דחודי,
מוסף רש"י
משלחין כלים, כהנים
ובצ"ה י"ב, אין בין יו"ט
לשבת, ליהא מותר
למחילה צי"ט מה שאסור
בשבת, אבל לעין עושין י'
הכ"ה, שיה' כפקולא וכמה
הם כללו בירדן ומי' וי'
מסמרותיו ונשתיה בו ד'
או ה' מותר ורבי מתיר עד שבע
מלמטה וקבע לו מסמרות
מלמעלה כדי שלא יוכלו
כמין יחד או שחיהו כולו
במסמרות כדי שלא תהא
קרקע אוכלתו מותר הני
ארבע או חמש אין טפי לא
א"ר ששת לא כאן שנגממו
כאן שנקרו: ארבע או חמש
שרי ארבע מיבעיא א"ר חסדא
ארבע מסנדל קמן וחמש
מסנדל גדול: ורבי מתיר עד
שבע: והתניא רבי מתיר עד
שלוש עשרה נוטה שאני
השתא דאתית להכי לרבי
יוחנן נמי לא קשיא נוטה
שאני אמר רב מתנה ואמרי
לה אמר רב אהרבי בר מתנה
אמר רב מתנה אין הלכה כרבי
מהו דתימא מסכתרא טעמא
דרבי אלעזר ברבי שמעון
בהא קמ"ל אמר רבי חייא אי
לאו עשרין וי' ככלאי שרי
איסורי שרינא ביה טובא
וכמה בפומבדיתא אמרין
עשרין ארבע במורה
אמרין עשרין ותרתי אמר
רב נתנן בר יצחק וסימנין
עד דאתא מפומבדיתא
לסורא חסר תרתי: ולא
ביחיד בזמן שאין ברגלו
מכה:
הא
כשעלה מנבל לארץ ישראל
וכא' דרך סוריא מפומבדיתא:
חסר פריס, נפלו שמים
ממסמרותיו בדרך:
הא

(א) מדברי רבש נראה שהיה טבא נמי כמיה רב הוה מרב אחי וכו'.